

سرليکنه

کال د ميزان مياشتې په ۱۹مه نېټه بشپړې شوې. د قوش تېبې کانال چې له امو سيند څخه سرچينه اخلي، د بلخ له کلدارې ولسوالۍ پيل او د فارياب اندخوی ولسوالۍ کې پای ته رسېږي. دا لومړی ځل دی چې افغانستان به د قوش تېبې کانال په بشپړېدو سره د امو سيند کې له خپلو اوبو گټه پورته کړي. له دې وړاندې يوازې زموږ ځينو گاونډيو هېوادونو د خپلې خونې مطابق له دې اوبو گټه پورته کوله. هغه مهال افغانستان ددې وس نه و پيدا کړی چې په امو سيند کې خپل حق ترلاسه کړي. اسلامي امارت ددې حق په ترلاسه کولو کې پيش قدم شو او د قوش تېبې کانال چارې يې پيل کړې. د قوش تېبې کانال په بشپړېدو سره به لومړی مور په امو سيند کې که ټول نه وي يوه اندازه له خپلو اوبو گټه پورته کړو او دوهم دا چې ددې کانال په تيرېدو سره به زموږ د کرنې سکتور په بشپړ ډول پراختيا ومومي. د قوش تېبې کانال د هېواد د شمال لويديز او شمالي برخو له هغو سيمو څخه تېرېږي چې د ۲۰۰۰ کيلومترو په اوږدوالي او ۵۰ کيلومترو په سور، ۱۰۰۰۰ کيلومتره مربع پراخې دښتې لري چې د اوبو له سخت کمښت سره مخ دي. ددغه کانال په جوړېدو سره به له دې شاړو ځمکو څخه ۵۵۰ زره هکتاره خړوبه شي چې دا به د هېواد د کرنې په سکتور کې يو ستر انقلاب رامنځته او افغانستان به د غلې دانې له پلوه پر ځان بسيا کړي. تر څنگ به يې په مستقيم او غير مستقيم ډول زرگونو کسانو ته د کار زمينه برابره او د ډيری خلکو اقتصادي ستونزې به هوارې شي.

د ملي پراختيا شرکت مسوولين وايي، چې د قوش تېبې کانال د دوهم فاز چارې ۵۸ سلنه بشپړې شوې دي. د قوش تېبې کانال د پروژې مسوول ويلي چې د فارياب ولايت د اندخوی ولسوالۍ اړوند د دوهم فاز د کيندنې کار ۱۳۰ کيلومترو ته رسېدلی دی. نوموړی د قوش تېبې کانال د دوهم فاز د چارو ۵۸ سلنه پرمختگ ته په اشارې سره وايي چې د کانال په دوهم فاز کې څه باندې ۳۵۰۰ کسان او ۳ زره ماشينري کار کوي. د ملي پراختيا شرکت مسوولين وايي پلان لري چې د ۲۰ ميليارده افغانیو په لگښت د قوش تېبې کانال د دوهم فاز د کېندنو چارې د روان کال تر پایه د فارياب ولايت په اندخوی ولسوالۍ کې چې د کانال وروستی برخه ده، بشپړې کړي.

د قوش تېبې کانال د افغانستان په تاريخ کې يوه ستره حياتي، انکشافی او اقتصادي پروژه ده. دغه کانال داسې يوه پروژه ده چې د افغانستان په تاريخ کې يې ساری نه ليدل کېږي. دغه ستره پروژه د ۱۴۰۱ کال د وري په مياشت کې د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري پرانيستل شوه. په هغو مراسمو کې چې له همدې امله جوړ شوي و، د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د قوش تېبې کانال يوه حياتي پروژه بلله او ويې ويل چې د دې پروژې پلي کول ددوی لومړيتوب دی. اقتصادي مرستيال زياته کړه چې د دې پروژې له بشپړېدو سره به پر نورو هېوادونو د افغانستان د غلې دانې تکيه راکمه او د کرنې سکتور به پراختيا ومومي. ددې کانال د لومړي فاز چارې د ۱۴۰۲

د غزني ولايت په مرکز کې تر ځمکه لاندې سوداگريز مارکېټ جوړېږي

۲ صفحه

د هېواد په ۱۲ گمرکي بندرونو کې د ۸ ملياردو افغانیو په پانگوني سره د برېښنايي سکټورونو د نصب قرارداد لاسليک شو

۲ مه صفحه

توليدات داخلي؛ اهميت و راهکار های افزایش آن

۲ مه صفحه

د اقتصادي او ټولنيزو مسايلو په برخه کې
د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت خبري اوونيزه

د غزني ولايت په مرکز کې تر ځمکه لاندي سوداگريز مارکېټ جوړېږي

د پانگوني بين الوزارتي کمېټې نوبتي غونډې ته چې د روان ۱۴۰۳ لمريز کال د اسد مياشتې په نهمه نېټه په مرمينه ماني کې جوړه شوې وه، د خصوصي سکتور له لوري د غزني ولايت په مرکز کې له فرخي څلور لارې څخه تر کلاسيز څلور لارې پورې د سپرک دواړو خواو ته تر ځمکه لاندي د سوداگريز مارکېټ د جوړولو طرحه وړاندې شوه. په غونډه کې تر هراړخيز بحث وروسته د پانگوني ياده طرحه د تاييد وړ وبلل شوه او د منظوري لپاره اقتصادي کمېسيون ته راجع شوه. د دغه طرحې له مخې خصوصي سکتور پر دغه سوداگريز مارکېټ ۳۰۹ ميليونه افغاني پانگونه کوي، چې ټولټال په کې ۵۱۱ دوکانونه په پام کې نيول شوي، د جوړېدو چارې به يې د دوه کلونو په جريان کې بشپړې او سلگونو کسانو ته به د کار زمينه هم په

هر اړخيز بحث وروسته ټاکل شوو کمېټو ته دندې وسپارل شوي څو د دې کمېټې د نظرونو په پام کې نيولو سره د طرحو له وړاندې کوونکو شرکتونو سره د يادو طرحو د مالي، اقتصادي او تخنيکي اړخونو د ارزونې په موخه ناستې ترسره او راپورونه يې پر ټاکل شوي وخت د پانگوني بين الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي. د پانگوني بين الوزارتي کمېټې دغه غونډې ته د کابل ولايت په سروبي ولسوالۍ کې له ډېرو سکرو د ۴۴،۵ ميگاواټه برېښنا د توليد، په خوست کې د ۱۰ ميگاواټه لمريزې برېښنا د توليد او همدا راز په کابل او بلخ ولايتونو کې د سوداگريزو مارکېټونو د جوړولو طرحې هم د بحث لپاره وړاندې شوې. په ناسته کې تر

د هېواد په ۱۲ گمرکي بندرونو کې د ۸ ميلياردو افغانيو په پانگوني سره د برېښنايي سکرونو د نصب قرارداد لاسليک شو

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په حضور کې د روان ۱۴۰۳ لمريز کال د اسد مياشتې په شپږمه نېټه د مالي وزارت او خصوصي سکتور ترمنځ د هېواد په ۱۲ گمرکي بندرونو کې د ۸ ميلياردو افغانيو په پانگوني سره د ۳۳ برېښنايي سکرونو د نصب قرارداد لاسليک شو. د دغه قرارداد له مخې به قراردادي شرکت د هېواد په (تورخم، حيرتان، سپين بولدک، اسلام قلعه، تورغونډۍ، نيمروز، ابو نصر فراهي، خوست، پکتيا، آقيني او شيرخان) بندرونو کې د هر ډول توکو د سکن کولو په موخه پرمخ تللي سکرونه نصبوي، چې د هر ډول قاچاق مخنيوی به وکړي.

د يادونې وړ ده چې د پانگوني دغه طرحه د پانگوني بين الوزارتي کمېټې له لوري تاييد او د اقتصادي کمېسيون له خوا منظور شوې، چې قراردادي يې د مالي وزارت او خصوصي سکتور ترمنځ لاسليک شو. د دغه طرحې له مخې به خصوصي سکتور په يادو سکرونو شاوخوا ۸ ميليارده افغاني پانگونه وکړي، چې ساختماني چارې به يې د دوه کلونو په جريان کې بشپړې او شاوخوا ۲۰۰۰ کسانو ته به د کار زمينه هم برابره شي.

په ملي اقتصاد کې د مخابراتو سکتور ارزښت ته کتنه

ليکوال: عبدالله ايمل

مقدمه

نن ورځ زموږ هېواد کولی شي د صنعتي او نوي صنعتي هېوادونو پرمختګ په مطالعې او تحليل کولو سره د دوی په پرمختګ کې د مخابراتو رول درک کړي او په دې برخه کې د عصري او مناسبو ټکنالوژيو په کارولو او غوره کولو سره خپل خدمات لوړ کړي او په ورته وخت کې په بېلابېلو برخو کې خپل لګښتونه کم او د هېواد پرمختګ ګړندی کړي. دا مهال افغانستان د مخابراتو په برخه کې لکه څنګه چې په کار ده پرمختګ نه دی کړی، که په لنډو ووايو چې په دې برخه کې کار به يې کلونه وخت ونيسي، خو ددې له پاره چې د نړۍ له ګړندي پرمختګ سره ملګری شي، اسلامي امارت د هراړخيزو پلانونو په نيولو سره د تېرو درېيو کلونو په جريان کې د مخابراتو سکتور ته ځانګړې پاملرنه کړې ده.

د اسلامي امارت مخابراتو سکتور نورو سکتورونو ته ورته په لوړه کچه د هېواد اقتصادي ودې لپاره په يوه ثابته او دوامداره عايداتي سرچينه بدلوي. د افغانستان اسلامي امارت د تېرو درېيو کلونو په جريان کې د هېواد په لرې پرتو سيمو کې د غوره مخابراتي خدمتونو وړاندې کولو په موخه د ۴۵۰ نويو سايټونو جوړولو سربېره د نوري فايبر شبکې پراختيا، د ګرځنده موبايونو د خاص کوډ ثبت پروسه، سيمه ييز اتصال او د RTDMS سيستم له لارې د عوايدو راټولول يې له کاري لومړيتوبونو څخه وو.

په ملي اقتصاد کې د مخابراتو سکتور ارزښت

د افغانستان هر اقتصادي سکتور د کورنۍ او بهرنۍ پانګونې لپاره د ښه او مؤثر فرصتونو پر لرلو سربېره د ملي اقتصاد په پرمختګ کې رګنده رول لري، چې له هغې جملې يو هم د مخابراتو سکتور دی. په دې سکتور کې د تېرو څلورو لسيزو راهيسې د اشغال، جګړو، ويجاړيو، سياسي بې ثباتۍ او نورو ګڼو ستونزو له امله د پام وړ پرمختګ نه دی رامنځته شوی. دا چې اوس افغانستان د واحد مرکزي نظام څښتن دی، اسلامي امارت د اقتصاد محوره سياست په غوره کولو سره د هېواد د اقتصادي ثبات د رامنځته کېدو په پار چټک ګامونه پورته کړي دي. د افغانستان اسلامي امارت په مختلفو سکتورونو کې د کورنۍ او بهرنۍ پانګونې لپاره زمينه برابره کړې او د سوداګريزو چارو لپاره يې مصوّن چاپيريال رامنځته کړی دی. د مخابراتو په سکتور کې د کورنۍ او بهرنۍ پانګونې جلب، جذب او د پانګوالو ملاتړ د هېواد په اقتصادي تګ لاره کې د يو مهم عنصر په ډول رول لوبوي چې د کاري فرصتونو رامنځته کول، د ټکنالوژۍ کارېدنې ته زمينه برابريدل، په حکومتي ادارو کې د پروسو اسانه کېدل او په ټوله کې د هېواد په اقتصادي ودې او ثبات کې رګنده رول درلودلای شي. د افغانستان د معلوماتي ټکنالوژۍ سکتور د دې ظرفيت لري چې په لوړه کچه د هېواد اقتصادي ودې لپاره په يوه ثابته او دوامداره عايداتي سرچينه بدل شي.

په مختلفو ولايتونو کې د مخابراتي سايټونو جوړېدل

د هېواد په مختلفو سيمو کې خصوصاً لرې پرتو سيمو ته د مخابراتي خدمتونو د رسولو قراردادونه د محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په حضور کې د مخابراتو وزارت او خصوصي مخابراتي شرکتونو ترمنځ لاسليک شوي. د دغو قراردادونو له مخې به خصوصي مخابراتي شرکتونه د کندهار، نورستان، بدخشان، ارزګان، زابل، کنړ، ننگرهار او کابل ولايتونو کې د لسګونو سايټونو د جوړېدو له لارې په هغو لرې پرتو سيمو کې چې خلک مخابراتي خدمتونو ته لاسرسی نه لري؛ مخابراتي خدمتونه وړاندې کړي. د اقتصادي کمېسيون د پرېکړې پر اساس د «افغان ټيلي کام» مخابراتي شرکت چې تر «۲۰» په زياتو ولايتونو کې خلکو ته خدمات وړاندې کوي، قراردادونه يې تمدید شول.

په بار وړونکو موټرو د جی پي اېس سيستم نصبول

نن ورځ د بېلابېلو هېوادونو ترمنځ د اړيکو پراختيا ته په پاملرنې سره، د هېوادونو ترمنځ د ترانزيتي توکو ليرد راليرد د پراخېدو په حال کې دی او اړتيا ده چې دا برخه په سم ډول مديريت شي. په همدې موخه د اقتصادي کميسيون د ۱۴۰۱ کال د جواز مياشتې په ۲۲مه نېټه په جوړه شوې غونډه کې د ترانسپورتي ستونزو د حل او د معياري ترانسپورتي سيستم د رامنځته کولو په موخه د ترانسپورتي چارو د تنظيم کميسيون له لوري وړاندې شوې طرحه له بحث وروسته تاييد او د منظورۍ له پاره کابينې

د اقتصادي او ټولنيزو مسايلو په برخه کې
د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت خبري اوونيزه

پايله

دا وخت په افغانستان کې ميليونه وگړي د گرځنده ټلېفون خدماتو ته لاسرسی لري او د دې ترڅنگ د نفوس ډېری برخه يې انټرنېټ هم کاروی. د مخابراتي خدمتونو وده د دې لامل شوې ده چې نړيوال شرکتونه هم په افغانستان کې په دې برخه کې پانگونې ته ليوال شي. دا وخت افغان بیسیم، روشن، اریبا، اتصالات او افغان ټيلي کام شرکتونه د گرځنده ټلېفون خدمتونه وړاندی کوي، د افغانستان اسلامي امارت په دې سکتور کې کورنی او بهرنی پانگونی ته زمينه برابره کړې چې په دې سره به یاد سکتور د ملي اقتصاد په ثبات کې رغنده رول ادا کړي.

او د دې وسيلې په مرسته هر شېبه د موټر په اړه چې په لویو او ترانزيتي لارو تگ کوي، معلومات ترلاسه کيږي. د جی پي ایس دې اهمیت ته په کتو اسلامي امارت د معیاري ترانسپورت رامنځته کولو په موخه دا گام پورته کړی دی. پر ترانزيتي موټرو د جی پي ایس نصبولو موخه داده چې له دې لارې به لومړی د یادو موټرو امنیت خوندي شي، دوهم دا چې هېواد کې به د ترانزيت په اړه کره احصایه ترلاسه شي او مهمه خبره داده چې پر ترانزيتي موټرو د جی پي ایس په نصبولو سره به د ترانزيت برخه غښتلې او له بهر څخه راغلي ترانزيتي موټر او شرکتونه به د امن احساس وکړي. له دې سره به د هېواد سوداگري هم پرمختگ وکړي.

ته وړاندې او د کابینې له لوري منظور شوه. ددې طرحې له لسو مادو څخه یوه ماده په بار وړونکو موټرو د جی پي ایس سیستم نصبول دي. د ۱۴۰۲ لمریز کال په اوږدو کې د اقتصادي کمېسیون په غونډه کې افغان پست شرکت ته پر ترانزيتي وسایطو د GPS نصبولو قرارداد ورکړل شو. د دغه قرارداد له مخې به افغان پست شرکت پر هر ترانزيتي موټر د ۴۱ ډالرو فیس په مقابل کې GPS نصبوي. د جی پي ایس له لارې د موټر سرعت د کنټرول ترڅنگ، دا وسیله کولای شي په بهرنیو حالاتو کې له گرځنده ټلېفون پرته د اړیکې نیولو زمينه برابره کړي، د جی پي ایس په مرسته د موټرو د غلا مخنیوی کيږي، ترانزيتي موټر نه شي کولای په خپلو موټرو کې قاچاق ترسره کړي

توليدات داخلی؛ اهمیت و راهکار های افزایش آن

نویسنده: فضل ولی شیرانی

مقدمه

اقتصاد و رشد آن باید در اولویت کار قرار گیرد. با توجه به این که دغدغه توسعه و رسیدن به پیشرفت یکی از اهداف اساسی جوامع کنونی است، لذا حمایت از تولید، اعتدال در مصرف و شگوفایی اقتصاد کشور بیش از پیش احساس می گردد. حمایت از تولیدات داخلی و آموزش افراد به رعایت مصرف، پیامدهای متعددی در جامعه دارد که به رشد اقتصادی، فرصت های و کاهش بی کاری، افزایش عواید، شگوفایی استعدادهای داخلی، رشد تجارت، پیشرفت صنایع و فابریکه ها و بسیاری از نتایج مفید اجتماعی و اقتصادی که در نهایت به توسعه پایدار و طولانی مدت منجر می گردد. زیرا یکی از لوازم توسعه

اهمیت تولیدات داخلی در رشد اقتصادی

در جهان صنعتی امروز، تولید ملی به عنوان یک سلاح رقابتی است و سکتورهای تولیدی باید به افزایش رقابت، تنوع در محصولات، تغییر در تقاضا اجتماعی و افزایش سطح توقع مشتری توجه کنند. اهمیت تولید ملی در اقتصاد بر کسی پوشیده نیست و برای استقلال کشور، جلوگیری از خروج اسعار و مهم تر از همه اشتغال زایی، نیازمند به آن هستیم. اشتغال زایی یکی از مهم ترین مزیت های حمایت از تولیدات داخلی است، زیرا موجب کاهش نرخ بیکاری که در اولویت اقدام های دولت برای کشور قرار دارد، می شود. فرهنگ خرید تولیدات داخلی برای به حرکت در آمدن چرخه اقتصاد جامعه ضروری است و مسوولیت های مهم اجتماعی مردم به شمار

پایدار رشد تولیدات داخلی است. بعد از تامین نیازها و احتیاجات ملی، تولیدات جهت صادرات به دیگر کشورها عرضه می شود و گسترش صادرات و تجارت در عرصه ی بین المللی جامعه را به یک قدرت بزرگ و مستقل اقتصادی مبدل می سازد. اگر ما بتوانیم تولیدات داخلی را رونق ببخشیم موضوع تورم و کار حل خواهند شد و اقتصاد داخلی به معنای حقیقی کلمه استحکام پیدا خواهد کرد. در این مقاله اهمیت تولیدات داخلی در رشد اقتصادی، راهکارهای افزایش تولیدات داخلی و اقدامات انجام شده در بخش افزایش تولیدات داخلی و فعالیت های امارت اسلامی در زمینه تولیدات داخلی اشاره خواهیم کرد.

می رود. امروز در همه جوامع، تولید از اهمیت خاصی برخوردار است و همه انسان‌ها به نقش و اهمیت آن واقف اند. تولید رشد، شگوفایی، کار، تلاش، اشتغال، استفاده از طبیعت، رفع نیازهای زنده گی، رفاه شخصی و عمومی است. استفاده بهتر از منابع موجود برای رفع مشکلاتی هم چون بی‌کاری، تورم، مسکن و به حرکت درآوردن چرخ عظیم اقتصاد یک جامعه است. تولید عامل اصلی ایجاد استحکام در اقتصاد و محور پیشرفت و توسعه است. تولیدات داخلی اثرات در اقتصاد کشور دارد. تولید داخلی میتواند یک جامعه را به سوی استقلال و خودکفایی ببرد و از اتکا و وابسته گی‌ها رهایی دهد. اقتصاد داخلی رونق می‌یابد، عواید ملی و صادرات را افزایش و واردات را کاهش دهد. از این جا مشخص می‌شود که تولید داخلی می‌تواند کشور را به سمت خودکفایی سوق دهد و بر رشد اقتصادی تأثیر مثبت داشته باشد.

راهکارهای افزایش تولیدات داخلی

نمونه های رشد اقتصادی و تجارب کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که بدون نظارت، حمایت و تشویق دولت، امکانات رشد، توسعه و پیشرفت صنایع داخلی میسر نیست، یعنی حکومت باید نقش مؤثر و تعیین کننده را در اقتصاد و توسعه صنعتی کشور ایفاء نماید. اما با تأسف که قبل از آمدن امارت اسلامی تجارت لجام گسیخته افغانستان و نبود حمایت و تشویق حکومت از صنایع داخلی، این کشور را به مارکیت کالاهای کم کیفیت استهلاکی و تجملی غیر ضروری کشورهای همسایه تبدیل کرده و ضربات کمرشکن را بر پیکر صنایع نو بنیاد زده بود. در آن زمان شمار زیادی از فابریکه های تولیدی افغانستان در برابر رقیبان خارجی خود شکست خورده و فعالیت این فابریکه های تولیدی با مشکلات زیاد روبرو بود. بنابراین، استراتژی مهمی که در حال حاضر می‌تواند میزان تولیدات داخلی را افزایش بخشد و صنعت را به سوی ترقی و پیشرفت سوق دهد تطبیق سیاست های حمایتی حکومت است. مثلاً حکومت می‌تواند برخی معافیت های مالیاتی را برای تولیدات داخلی قایل شود و مواد خام وارداتی مورد

گذاری میلیاردها دلاری علاقه نشان داده و در برخی زمینه ها عملاً سرمایه گذاری کرده اند. امارت اسلامی به پدیده فساد اداری پایان داده است. در راستای حمایت از تولیدات داخلی می‌توان گفت که امارت اسلامی بر استفاده از تولیدات داخلی تاکید کرده و این اقدام را عملی ساخته است. معاون اقتصادی ریاست الوزراء طی سخنانی در افتتاحیه صندوق حمایت از سکتور خصوصی گفت که به تمام ادارات امارتی هدایت داده شده تا به منظور ارتقای سکتور خصوصی، باید در پروسه خریداری و تدارکاتی خویش، تولیدات و محصولات داخلی را در اولویت قرار دهد، اگرچه کیفیت آن تا حدودی از تولیدات و محصولات خارجی پایین تر باشد. از این جا مشخص می‌شود که امارت اسلامی به طور کامل از تولیدات داخلی حمایت می‌کند. علاوه بر این، امارت اسلامی یک سری اقدامات دیگر در زمینه صنعت انجام داده است. اولین گام هایی که امارت اسلامی برای تقویت سکتور صنعت و افزایش تولیدات داخلی برداشته است، زیر چتر اداره انسجام شرکت های امارتی فعال نمودن ۱۳ شرکت تولیدی که فعالیت های شان بطور کامل متوقف شده بود. برخی از شرکت هایی دولتی که تا حدی تولید داشتند بازسازی شدند و اکنون این شرکت ها ده ها قلم تولیدات دارند. امارت اسلامی برای رونق صنعت داخلی، تعرفه گمرکی اموال وارداتی را که در داخل تولید می‌شود و می‌تواند نیاز مردم را تامین کند، افزایش داد. یک مشکل عمده در عرصه صنعت که برق بود، با آمدن امارت اسلامی تا حد زیادی

نیاز صنایع داخلی را از پرداخت محصول و سایر عوارض گمرکی معاف سازد و به همین ترتیب موانع ترانزیتی را در برابر اقلام صادراتی در حد ممکن کاهش دهد. به منظور نهادینه کردن فرهنگ حمایت از تولیدات داخلی، حکومت می‌تواند برای تامین کالاهای مورد ضرورت ارگان های مربوطه خویش به خرید تولیدات داخلی حق تقدم داده و از طریق رسانه ها به نفع تولید ملی تبلیغات مؤثر نماید. از این میان می‌توان به ارتقای کیفیت تولیدات داخلی و صادرات آن، تشویق سرمایه گذاری خارجی، از بین بردن فساد اداری و حمایت از تولیدات داخلی اشاره کرد. اگر این نکات مورد توجه حکومت قرار گیرد، می‌توانیم سطح تولید خود را افزایش دهیم.

امارت اسلامی و اقدامات انجام شده در بخش افزایش تولیدات داخلی

در فوق راه های افزایش تولیدات داخلی را مشخص ساختیم. با آمدن امارت اسلامی گام های مؤثری در زمینه های فوق برداشته شده است. به کیفیت تولیدات داخلی توجه شده و محصول گمرکی بر صادرات محصولات داخلی به صفر رسیده است. در حال حاضر برای هیچ یک از محصولات داخلی که از افغانستان صادر می‌شود، محصول گمرکی وجود ندارد. تسهیلاتی برای سرمایه گذاری ایجاد شده است. با آمدن امارت اسلامی، سرمایه گذاران داخلی و خارجی به سرمایه

حل شده است. تسهيلاتی برای اعطای مجوز و زمین به صنعتگران ایجاد شده است. تعرفه گمرکی واردات مواد خام برای صنعتگران کاهش یافته است. جریمه های مالیاتی معاف شده. با تطبیق تمامی این اقدامات روز به روز تعداد فابریکه های صنعتی در ولایات بزرگ افغانستان مانند کابل، قندهار، هرات، بلخ و غیره افزایش می یابد. ما میخواهیم به فعالیت تعدادی از فابریکه ها صنعتی در دو یا سه ولایت که اخیراً فعال شده اند اشاره کنیم. فابریکه داروسازی لایف پرل در کابل در چهارم اسد ۱۴۰۳ از سوی معاون اقتصادی ریاست الوزراء افتتاح گردید. در کارخانه داروسازی لایف پرل ۲۰ میلیون دالر سرمایه گذاری شده که علاوه بر تولید انواع مختلف دارو ها زمینه کار را برای ۳۰۰ نفر نیز فراهم نموده است. در ولایت قندهار فابریکه های نساجی پنبه و نساجی پشمی دوباره شروع به کار کردند.

حکومتی که در نتیجه تهاجم امریکا و ناتو شکل گرفت، میلیاردها دلار به نام آبادی و بازسازی افغانستان در ۲۰ سال گذشته دریافت کرد، اما در عرصه اقتصاد به ویژه در بخش تولید و صنعت داخلی هیچ دستاوردی نداشت. هر کارخانه تولیدی که با سرمایه خصوصی ساخته می شد، موانعی برای آنها به دلیل حکومت داری ضعیف و فاسد ایجاد می کرد و تا حد زیادی از گسترش این فابریکه ها جلوگیری کردند. با ادامه این وضعیت بسیاری از فابریکه ها از فعالیت باز ماند. مگر با آمدن امارت اسلامی پیشرفت های بیشتری در صنعت کشور ایجاد شد و تولیدات داخلی افزایش یافته. قبلا به آن اشاره کردیم در حال حاضر افغانستان در ۲۴ سکتور به ۸۰ کشور جهان صادرات دارد که بیشتر آن را تولیدات داخلی تشکیل می دهد. از اینجا معلوم می شود که اگر رشد صنعتی و تولیدات داخلی ما به همین منوال پیش رود، دور نیست که افغانستان به زودی به یک کشور صنعتی در جهان تبدیل شود.

حاضر در بیش از چندین بخش به خودکفایی نزدیک شده است و در تولید مواد غذایی تاحدی ضرورت های داخلی را مرفوع می سازد. ازین معلوم شد که امارت اسلامی تمامی راهکارها را در زمینه رشد تولیدات داخلی و صنعت عملی نموده که بر اساس آن می تواند تولیدات داخلی را افزایش دهد و افغانستان را به خودکفایی برساند.

نتیجه گیری

صنعت و محصولات صنعتی نقش عمده ای در رشد اقتصادی کشورها دارند هر چه کشوری قوی تر و صنعتی تر باشد، وضعیت اقتصادی آن بهتر می شود. مانند سایر کشورها، سهم صنعت در رشد اقتصادی افغانستان هم مهم است. با وجود اینکه افغانستان از نظر نیروی انسانی، منابع طبیعی، معادن و جنگل ها کشوری غنی است و از همه اینها می توان به طور کامل در عرصه صنعت استفاده کرد. اما جنگ های چهار دهه گذشته این بخش از کشور ما را نیز تحت تأثیر قرار داده است. پس از سال ۲۰۰۱ میلادی

مسوولان فابریکه نساجی نخی قندهار می گویند که این فابریکه دارای ۳۰۰۰ ماشین فعال که از این تعداد فقط ۴۰۰ دستگاه در حال استفاده است. این کارخانه تار قالین بافی، کمپل و پتورا تولید می کند. همچنان محترم ملا عبدالغنی برادر آخذ معاون اقتصادی ریاست الوزراء در سفر به ولایت هرات، فابریکه های تولیدی ایتوک فارما و افغان میدسن و فابریکه تولید مشروبات غیر الکولی شمس کولا را در این ولایت افتتاح نمودند. این همه اقداماتی است که امارت اسلامی برای افزایش سطح تولیدات داخلی انجام داده است. در حال حاضر افغانستان در ۲۴ سکتور به ۸۰ کشور جهان صادرات دارد که اکثریت اموال صادراتی تولیدات داخلی افغانستان است. بر اساس گزارش ها، افغانستان در حال

اندازه	پولې واحد	پېرل	پلورل
۱۰۰۰	هندي کلداری	۸۴۴ ₪	۸۴۴ ₪
۱	انگلیسی پونډ	۸۹٫۹۷ ₪	۹۰٫۰۰ ₪
۱	سعودي ريال	۱۸٫۸۶ ₪	۱۸٫۸۷ ₪
۱	امراتي درهم	۱۹٫۲۸ ₪	۱۹٫۲۹ ₪
۱	چيني ين	۹٫۸۶ ₪	۹٫۸۷ ₪

اندازه	پولې واحد	پېرل	پلورل
۱	امريکايي ډالر	۷۰٫۸۲ ₪	۷۰٫۸۵ ₪
۱۰۰۰	پاکستاني کلداری	۲۴۵ ₪	۲۴۵ ₪
۱۰۰۰	ایراني تومن	۱٫۲۸ ₪	۱٫۲۸ ₪
۱	اروپايي يورو	۷۷٫۲۵ ₪	۷۷٫۲۸ ₪
۱	روسی روبل	۰٫۸۲ ₪	۰٫۸۲ ₪

د بهرنیو اسعارو بیبې

د کابل په شهزاده سرانی کې د افغانی پر وړاندې د بهرنیو اسعارو د نڼ ورځې بیبې

